

Hemşirelik alanındaki “obstetrik - jinekoloji” konulu yayınların bilim haritalama yöntemi ile analizi: Web of Science veri tabanı

Analysis of publications on “obstetrics - gynecology” in the field of nursing using the science mapping method: Web of Science database

İncilay Çelik

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Enstitüsü Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği Programı, Ankara, Türkiye, incilay-mercan-92@hotmail.com, 0000-0002-1513-3469

ABSTRACT

Aim: Obstetrics and gynecology nursing is an important field of science dealing with women's sexual and reproductive health. With this study, it is aimed to make a bibliometric analysis of articles on “obstetrics - gynecology” in the field of nursing. **Materials-Methods:** Within the scope of the research, the Web of Science Core Collection database was analyzed with the Bibliometrix program. **Results:** It was found that 3422 articles were published in 666 journals between 1980-2022. The annual growth rate of the articles is 15.06%, and the average citations per article is 18.83. A total of 12089 researchers took part in the articles, 170 of which were single-authored. The United States, China and Australia are the top three countries in terms of broadcast numbers. Turkey is in the sixth place. Chih-Ping Chen, Peng-Hui Wang, and Wen-Hsun Chang from Taiwan National Yang-Ming University are the most influential researchers in this field for their publications and citations. Taiwanese Journal of Obstetrics & Gynecology, JOGNN-Journal of Obstetrics Gynecologic and Neonatal Nursing, and BMC Pregnancy and Childbirth are the three most influential journals. The study titled “Perinatal and maternal outcomes by planned place of birth for healthy women with low risk pregnancies: the Birthplace in England national prospective cohort study” published in BMJ Brit Med J in 2011 by Peter Brocklehurst is the most influential research. **Conclusion:** In the Web of Science Core Collection database, articles titled “Obstetrics - Gynecology” in the field of nursing have been comprehensively examined bibliometrically and information that is believed to be beneficial to researchers in this field has been revealed. Being the first bibliometric research on this subject in the field of nursing makes the study unique.

ÖZ

Giriş: Doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği, kadınların cinsel ve üreme sağlığı ile ilgilenen önemli bir bilim alanıdır. Bu çalışma ile hemşirelik alanındaki “obstetrik - jinekoloji” konulu makalelerin bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. **Gereç-Yöntem:** Araştırma kapsamında Web of Science Core Collection veri tabanında Bibliometrix programı ile incelemeler yapılmıştır. **Bulgular:** 1980-2022 yılları arasında 666 dergide, 3422 makalenin yayınlandığı bulunmuştur. Makalelerin yıllık büyüme oranı %15,06 olup, makale başı ortalama atıf 18,83'dür. 170'i tek yazarlı olmak üzere makalelerde toplam 12089 araştırmacı yer almıştır. Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Avustralya yayın sayıları açısından önde gelen ilk üç ülkedir. Türkiye ise altıncı sıradadır. Tayvan National Yang-Ming Üniversitesi'nden Chih-Ping Chen, Peng-Hui Wang ve Wen-Hsun Chang yayınları ve atıfları açısından bu alandaki en etkili araştırmacılarıdır. Taiwanese Journal of Obstetrics & Gynecology, JOGNN-Journal of Obstetrics Gynecologic and Neonatal Nursing ve BMC Pregnancy and Childbirth en etkili üç dergidir. Peter Brocklehurst'ın 2011 yılında BMJ Brit Med J'de yayınladığı “Perinatal and maternal outcomes by planned place of birth for healthy women with low risk pregnancies: the Birthplace in England national prospective cohort study” başlıklı çalışma en etkili araştırmadır. **Sonuç:** Web of Science Core Collection veri tabanında hemşirelik alanındaki “Obstetrics - Gynecology” başlıklı makaleler bibliyometrik olarak kapsamlı şekilde incelenmiş ve bu alandaki araştırmacılara fayda sağlayacağına inanılan bilgiler ortaya çıkarılmıştır. Hemşirelik alanında bu konuda yapılan ilk bibliyometrik araştırma olması çalışmayı özgün kılmaktadır.

ARTICLE INFO/MAKALE BİLGİSİ

Key Words: Women, Obstetrics, Gynecology, Nursing, Bibliometric Analysis

Anahtar Kelimeler: Kadın, Obstetrik, Jinekoloji, Hemşirelik, Bibliyometrik Analiz

DOI: 10.5281/zenodo.7827878

Corresponding Author/Sorumlu Yazar: Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Enstitüsü Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği Programı, Ankara, Türkiye, incilay-mercan-92@hotmail.com

Received Date/Gönderme Tarihi: 24.03.2023

Accepted Date/Kabul Tarihi: 14.04.2023

Published Online/Yayımlanma Tarihi: 10.07.2023

GİRİŞ

Bibliyometri kavramı ilk kez Pritchard tarafından 1969 yılında tanımlanmış ve belirli bir alanın araştırma özelliklerini nicel ve istatistiksel yöntemlerle ortaya koymuştur (1). Bibliyometrik analiz, tıbbi uygulamaları şekillendiren ve yeni araştırma fikirlerini teşvik eden etkili makaleleri belirlemeyi kolaylaştırmaktadır (2).

Bibliyometri, bir araştırma alanına katkıda bulunan ülkeleri, dergileri, yazarları ve kurumları belirleme, yaygın

olarak atıf yapılan çalışmalarını ve sık kullanılan anahtar kelimeleri gösterme, ülkeler arası işbirliğini kurma gibi yayınların çeşitli özelliklerini ortaya koyabilen nicel ve nitel analizleri içeren kapsamlı bir yöntemdir (3-8).

Bilimsel haritalama ise bibliyometrik analizde önemli bir adım olup bir disiplinin araştırma durumunu nesnel olarak sunmaktadır (9-11). Bibliyometrik analize yardımcı olacak bazı görsel yazılımlar vardır. Görsel haritalar çoğunlukla CiteSpace (Chaomei Chen, Philadelphia,

PA, ABD) ve VOSviewer (The Centre for Science and Technology Studies, CWTS, Leiden, The Netherlands) yazılımları ile yapılmaktadır (12,13). Bu araçlar, ana tematik odak alanları hakkında bilgi sağlamanın yanı sıra, bir araştırma alanının farklı temel bileşenleri arasındaki karmaşık karşılıklı ilişkileri çözmek için de kullanılabilir (1,14).

"Obstetrics - Gynecology" alanında yapılan önceki bibliyometrik çalışmalar genelde en çok atıf alan 100 makale ile sınırlı tutulmuş (2,15) ya da "American Journal of Obstetrics and Gynecology" ve "Fertility and Sterility" gibi önde gelen bazı dergilerde yoğun olarak atıfta bulunulan çalışmaları incelemiştir (16,17). Önceki çalışmaların makale sayısı ve dergi açısından sınırlı tutulması ayrıca hemşirelik alanındaki "Obstetrics - Gynecology" konulu çalışmaların bibliyometrik analizinin yapılmamış olması bu alanda yeni bir bibliyometrik araştırma yapılması ihtiyacını doğurmuştur.

Bu çalışma ile hemşirelik alanındaki "Obstetric - Gynecology" (HAOG) konulu makalelerin bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır.

HAOG çalışma konusunun akış şeması Şekil 1'de görülmektedir. Çalışma için kullanılan veri tabanı, bibliyometrik analizler veya literatür taramaları için en eksiksiz ve yaygın olarak kullanılan veri tabanlarından biri olan Web of Science (WoS) veri tabanıdır (18).

Arama, WoS veri tabanında 08.03.2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bir sonraki aşamada, veri tabanından alınan verilerin ayıklanması ve filtrelenmesi yapılmıştır. WoS veri tabanında Obstetric or Gynecology konulu çalışmalar aratıldığında ve bu çalışmalar içerisinde Nursing süzülendiğinde 4631 makale bulunmuştur. Doğru verileri elde edebilmek için "Article ve Review Article"

seçilmiş ve 4240 makale sayısına ulaşılmıştır. Yayın dili "English" olarak seçildiğinde 4068 makaleye ve Web of Science indeksi "SCI_EXPANDED or ESCI" olarak seçildiğinde 3464 makaleye ulaşılmıştır. 2023 yılı devam eden yıl olduğu için ve veri tabanına makale girişi devam ettiği için 2023 yılı makaleleri çalışmadan çıkarılmıştır. 2023 yılı makaleleri çıkarıldığında elde edilen toplam 3422 makale ile bilim haritalama yapılmıştır.

Elde edilen dataların bibliyometri kullanılarak analizini yapabilmek için son aşamada Bibliometrix programı kullanılmıştır. Bibliometrix programı, bilim haritalama gerçekleştirebilmek için R tabanında hazırlanmış olan son dönem açık kaynak yazılımlardan biridir (11, 19).

İncelememizde 3422 makale dört bölüm halinde analiz edilmiştir. Birinci bölümde HAOG alanındaki makalelerin temel yapı analizi, ikinci bölümde yazarlar, dergiler ve makaleler analizi, üçüncü bölümde yazar anahtar kelimeleri analizi ve dördüncü bölümde kavramsal yapı analizi analizi yapılmıştır.

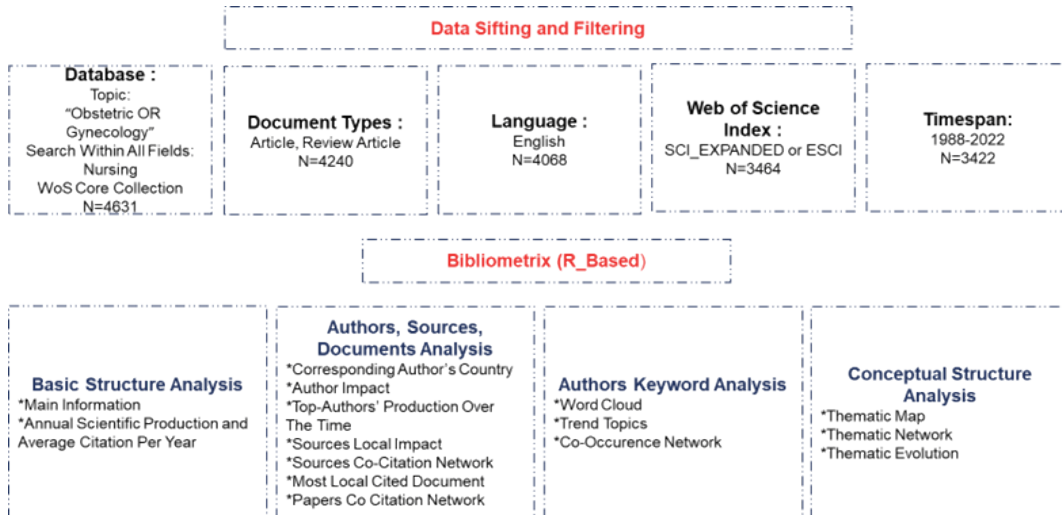
Anahtar kelime analizlerinde kelime birleştirme gereği oluşmamış bu sebeple anahtar kelime birleştirmesi yapılmamıştır.

TEMEL YAPI ANALİZİ

Temel Bilgiler

HAOG inceleme konumuza ait 1980-2022 yılları arasındaki toplam 3422 makale 666 dergide yayınlanmıştır. Makalelerin yıllık büyüme oranı %15,06'dır. Makale başına ortalama atıf 18,83'dür.

Makalelerde 93971 referans kullanılmıştır. Makalelere 12089 yazar dahil olmuştur. Tek yazarlı makale miktarı 206, tek makaleye sahip yazar miktarı 170'dir. Makale

Şekil 1. Bilim haritalamasının iş akışı

başına düşen ortak yazar sayısı 5,08'dir. 6835 yazar anahtar kelimesi kullanılmıştır. Diğer istatistik bilgileri Tablo 1'de sunulmuştur.

Yıllık Bilimsel Üretim ve Yıllık Ortalama Alıntı

1980-2022 yılları arasında HAOG araştırma konusunda üretilen yıllık bilimsel yayın miktarları ile ortalama alıntı miktarları Şekil 2'de sunulduğu gibi Bibliometrix kullanılarak elde edilmiştir.

HAOG araştırma alanında bir yılda yapılan yayın miktarlarının 1988-2010 yılına kadar 0-71 arasında sınırlı seviyede artan bir grafik sergilediği görülmektedir. 2010 yılından itibaren yıllık makale üretimi hızla artmaya başlamış, 2022 yılına gelindiğinde ise 2010 yılına göre

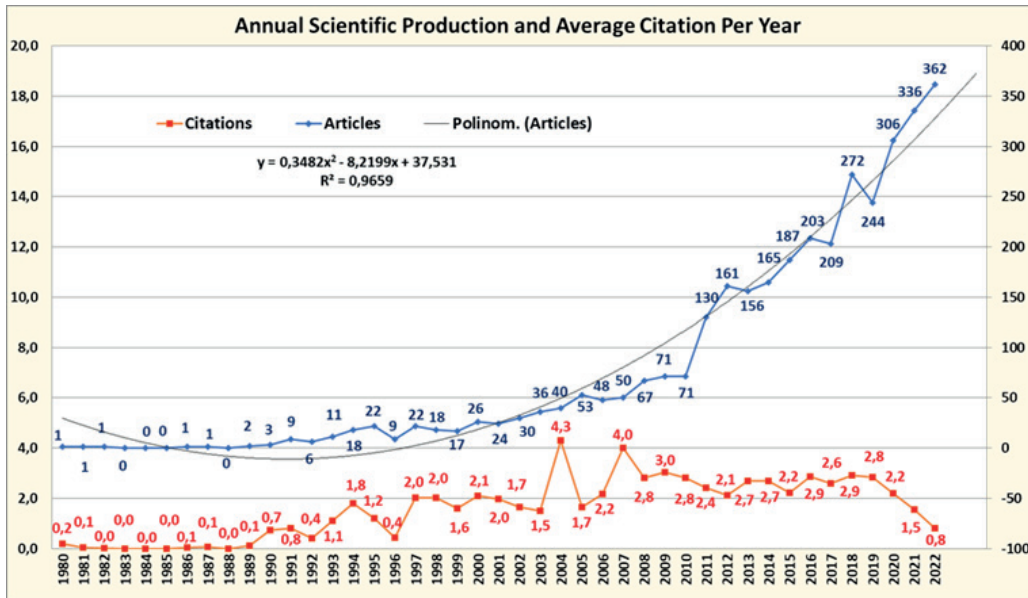
5,098 kat artarak yıllık 362 makale üretilir olmuştur. En çok makale 362 adet ile 2022 yılında üretilmiştir. Yıldan yıla makale üretim trendi artarak devam etmektedir.

Araştırmamızda, yıllık olarak üretilen bilimsel makale miktarları grafiğine R²-Güvenirlik Katsayısı, eğilim çizgisi ve denklemi konulmuştur. Güvenirlik katsayısı 0,9659 değeri ile 1 tam sayısına yakın çıkmış ve yıllık üretilen makale miktarlarında iniş çıkışlar olmasına rağmen eğilim çizgisi dataları çok iyi düzeyde temsil etmiştir. Grafik üzerinde eğilim çizgisini temsil eden denklem gösterilmiştir.

En yüksek yıllık ortalama atıf miktarına 2004 yılında 4,3 değeri ile ulaşılmıştır. 1980-1992 yılları arasında üretilen makalelerin yıllık almış oldukları atıf ortalamalarının

Tablo 1. Temel bilgiler

Description	Results	Description	Results
MAIN INFORMATION ABOUT DATA		AUTHORS COLLABORATION	
Timespan	1980:2022	Single-authored docs	206
Sources (Journals, Books, etc)	666	Co-Authors per Doc	5.28
Documents	3422	International co-authorships %	20.25
Annual Growth Rate %	15.06	DOCUMENT TYPES	
Document Average Age	8.13	article	2995
Average citations per doc	18.83	article; early access	29
References	93971	article; proceedings paper	41
DOCUMENT CONTENTS		article; retracted publication	2
Keywords Plus (ID)	5187	review	3540
Author's Keywords (DE)	6835	review; book chapter	1
AUTHORS		review; early access	4
Authors	12089		
Authors of single-authored docs	170		

Şekil 2. Yıllık bilimsel üretim ve yıllık ortalama alıntı

düşüklüğü dikkat çekmektedir. 2008 ile 2020 yılları arasındaki makaleler 2,1-3,0 yıllık ortalama atıf miktarı arasında sabit kalmıştır. Son yıllarda yayınlanan makalelerin atıf alması için yeteri kadar süre geçmemiştir. Yeni yayınlanan makaleler zamansal dezavantaja sahiptir. Bununla birlikte 2021 yılındaki makalelerin 1,5 ve 2022 yılındaki makalelerin 0,8 civarında yıllık ortalama atıf almış olmaları kıymete değerdir.

YAZARLAR, KAYNAKLAR VE DOKÜMAN ANALİZİ

Sorumlu yazarın ülkesi

Ülkeler açısından HAOG çalışma alanının detaylarını daha fazla inceleyebilmek amacıyla, yazarlara ait ilk 20 ülke Şekil 3'de gösterilmiştir. Şekil, Bibliometrix'den yayın sıralı olarak elde edilmiştir. Şekil 3'den HAOG çalışma alanında toplam makale sayısında ABD (n:918), Çin (n:611), Avusturalya (n:272), İngiltere (n:163) ve Brezilya (n:148) yazarlar yönüyle önde gelen ilk beş ülke arasında yer almaktadır.

Tek ülkeli yazarlarda ABD (n:816), Çin (n:556), Avusturalya (n:206), Türkiye (n:138) ve Brezilya (n:121) öne çıkarken, çok ülkeli yazarlar arasında ABD (n:102), Avusturalya (n:66), Çin (n:55) İngiltere (n:53) ve Kanada (n:46) öne çıkmaktadır.

MCP oranı; çoklu ülke yayın sayısının toplam ülke yayın sayısına oranından elde edilmektedir. MCP değeri en iyi ülke 0,63 değeri ile Norveç olmuştur. Norveç'ten sonra MCP değeri en yüksek ülke 0,53 değeri ile İsviçre ve Finlandiya'dır.

Türkiye, 138 tek ülkeli yayın, 3 çok ülkeli yayın ve toplam 141 yayın sayısı ile listede 6. ülke olarak yer almıştır.

Etkili Yazarlar

1980-2022 yılları arasında HAOG çalışma alanında en etkili çalışmalar yapan ilk 20 yazara ait istatistikler Tablo 2'de gösterilmiştir. H-indeks değerine göre bu tablo elde edilmiştir. Toplam yayın sayısı (NP), toplam atıfları (TC), h-indeksi, g-indeksi, m-indeksi ve yayın hayatına başlama yılı analiz edilmiştir.

Jorge Hirsch vasıtasıyla literatüre kazandırılan H-indeksi, makaleye ait yazarın başka başka yazarlar tarafından en az X defa alıntı yapılmış X miktarınca yayını varsa, bu yazarın h-indeksinin X olduğunu söyleyebiliriz (20,21). Çalışmamızda h-indeks değeri en yüksek yazarlar Chen CP (h:17), Wang PH (h:15), Chang WH (h:14), Chern SR (h:13) ve Creedy DK (h:13)'dir.

Leo Egghe tarafından 2006 yılında literatüre kazandırılan G-indeksi kavramına göre; bilimsel disiplindeki makalelerin h-indeksinde atıf puanlarının dikkate

alınmaması bir dezavantajdır. G-indeksi yüksek alıntı yapılan makalelere daha fazla ağırlık vermektedir (22). G indeksi değeri en yüksek olan yazarlar Chen CP (g:25), Wang PH (g:21), Dahlen HG (g:21), Chang WH (g:18) ve Lee WL (g:17)'dir.

Toplam atıf sayısı en yüksek yazarlar Chen CP (TC:1356), Creedy DK (TC:1300), Devane D (TC:1156), Hildingsson I (TC:874) ve Chern SR (TC:812)'dir. H indeks sıralamasına göre yayın sayısı en fazla olan yazarlar Chen CP (h:216), Chern SR (h:179) ve Wang W (h:167)'dir.

Chen CP, Wang PH, Chang WH, Chern SR ve Creedy DK, Dahlen HG, Wang W, Devane D, Hildingsson I ve Lee WL'nin HAOG konulu makaleler hususunda en etkili yazarlar olduğunu söylemek mümkündür.

Zaman içinde En İyi Yazarların Üretimi

Şekil 4, HAOG çalışma alanında makale hazırlayan yazarların süreç içindeki yayınlarını göstermektedir. Yayın çizgisinin uzunluğu incelendiğinde en uzun süre HAOG çalışma konusunda yayın üreten yazarlar Chen CP, Chern SR, Lee CC, Chen WL, Chen LF (2005-2022)'dir. Yazarların zaman içerisinde üretimlerine bakıldığında ilk 20 yazarın 15'inin 2011 yılı ve sonrasında yayın hayatına başladıkları görülmektedir.

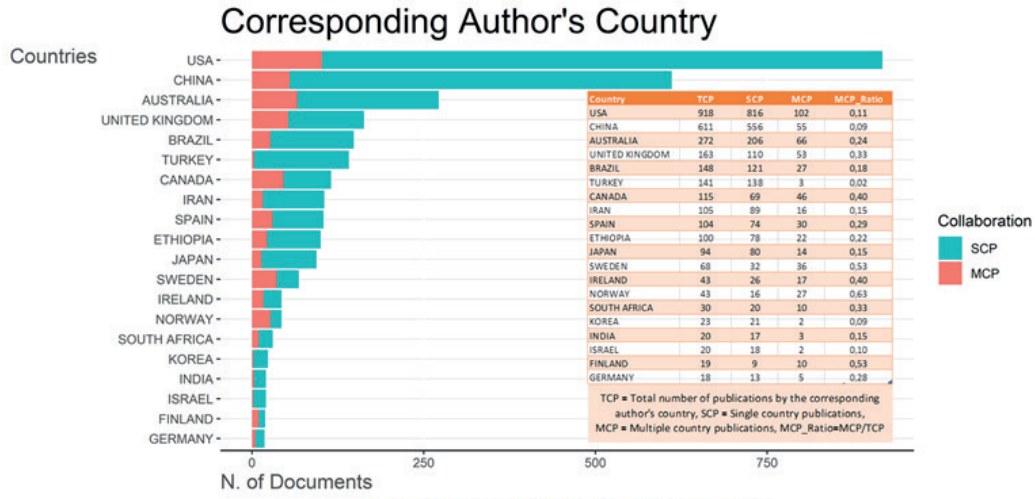
Şekillerdeki dairelerin büyüklüğü o yıl üretilen yayın sayısının çokluğunu ifade etmektedir. Dairelerin renginin koyuluk miktarı ise makale yazarının yılbaşına almış olduğu toplam atıf miktarını ifade etmektedir. Chen CP, Chern SR ve Wang W süreç içerisinde 2020 yılında 30 makale ile bir yılda en fazla makale üreten yazar olmuştur. Chen CP süreç içerisinde 2012 yılında 31,5 atıf alarak en fazla atıf alan yazarlar olmuşlardır.

Günümüze en yakın zaman olan 2022 yılında 22 makale miktarı ile Chen CP en çok makaleyi üretirken, en fazla yıllık atıfı 4,5 değeri ile Chen CP, Chen SW ve Wu FT almıştır.

Önde Gelen Dergiler

Tablo 3, toplam yayın sayısı sıralamalı ilk 20 dergiyi (Source Local Impact) göstermektedir. Bu ilk 20 dergide toplam makalelerin %49,71'i (1701/3422) yayımlanmaktadır. Taiwanese Journal of Obstetrics & Gynecology dergisi tüm makalelerin %10,37'sini (355/3422), Jognn-Journal of Obstetric Gynecologic and Neonatal Nursing dergisi ise tüm makalelerin %4,73'ünü (162/3422) temsil eden dergilerdir. HAOG konulu yayınlar konusunda en fazla atıf toplayan dergi, 3597 atıf sayısı ile Jognn-Journal of Obstetric Gynecologic And Neonatal Nursing dergisidir. En fazla atıf toplayan ikinci dergi 3269 atıf miktarı ile BMC Pregnancy and Childbirth dergisidir.

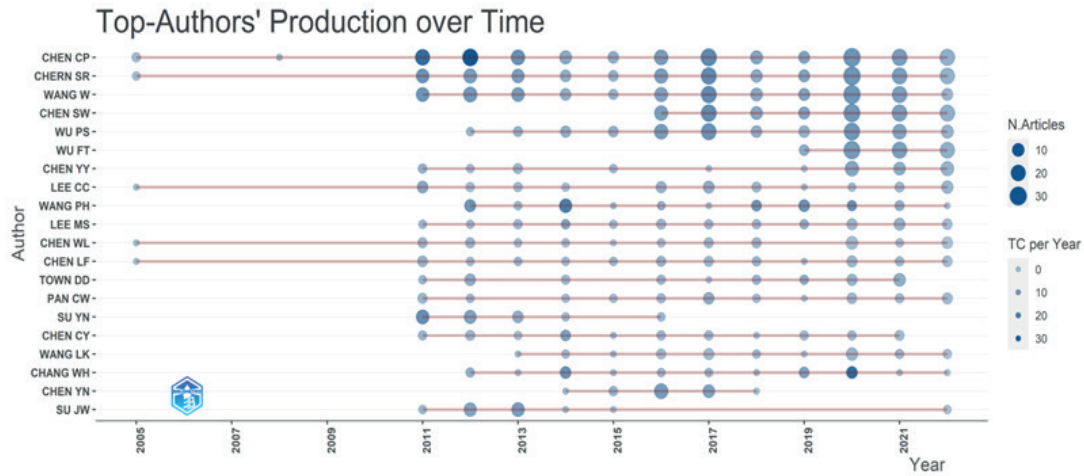
Ayrıca, her bir dergi için atıf sayısı ile belge sayısı arasındaki oranı gösteren, makale başına alıntı sayısı

Şekil 3. Sorumlu yazarın ülkesi

Tablo 2. Etkili yazarlar

Author	h_index	g_index	Total Citation	Number of Publication
CHEN CP	17	25	1356	216
WANG PH	15	21	605	47
CHANG WH	14	18	396	31
CHERN SR	13	16	812	179
CREEDY DK	13	16	1300	16
DAHLEN HG	12	21	471	21
SU YN	12	15	372	35
WANG W	12	16	799	167
BINGHAM D	11	15	284	15
CHEN YT	11	15	297	25
GAMBLE J	11	16	738	16
CHEN YJ	10	15	250	19
DEVANE D	10	12	1156	12
FENWICK J	10	13	566	13
HEINONEN S	10	11	398	11
HILDINGSSON I	10	11	874	11
LAVENDER T	10	14	472	14
LEE WL	10	17	301	18
LORI JR	10	16	281	16
LYNDON A	10	13	346	13

Şekil 4. Zaman içinde en iyi yazarların üretimi

Tablo 3. Önde gelen dergiler

Source	NP	TC	TC/NP	h_index	PY_start
TAIWANESE JOURNAL OF OBSTETRICS & GYNECOLOGY	355	2572	7,25	20	2008
JOGNN-JOURNAL OF OBSTETRIC GYNECOLOGIC AND NEONATAL NURSING	162	3597	22,20	34	2002
BMC PREGNANCY AND CHILDBIRTH	161	3269	20,30	35	2010
MIDWIFERY	138	2714	19,67	28	1995
INTERNATIONAL JOURNAL OF GYNECOLOGY & OBSTETRICS	103	2214	21,50	25	1963
JOURNAL OF MIDWIFERY & WOMENS HEALTH	100	1816	18,16	23	2000
JOURNAL OF PERINATAL & NEONATAL NURSING	89	901	10,12	17	1994
WOMEN AND BIRTH	69	1017	14,74	20	2012
PLOS ONE	61	912	14,95	16	2012
BIRTH-ISSUES IN PERINATAL CARE	57	2312	40,56	23	1990
REVISTA DA ESCOLA DE ENFERMAGEM DA USP	52	274	5,27	9	2009
MCN-THE AMERICAN JOURNAL OF MATERNAL-CHILD NURSING	49	495	10,10	13	2006
INTERNATIONAL JOURNAL OF ENVIRONMENTAL RESEARCH AND PUBLIC HEALTH	49	312	6,37	10	2016
OBSTETRICS AND GYNECOLOGY	41	2318	56,54	23	1980
JOURNAL OF ADVANCED NURSING	38	1225	32,24	15	1976
COCHRANE DATABASE OF SYSTEMATIC REVIEWS	37	3183	86,03	23	2007
REPRODUCTIVE HEALTH	36	759	21,08	13	2010
BMJ OPEN	36	450	12,50	11	2012
JOURNAL OF CLINICAL NURSING	35	474	13,54	13	1990
AMERICAN JOURNAL OF OBSTETRICS AND GYNECOLOGY	33	2099	63,61	24	1981

NP = Number of publications, TC = Total citations, TC/NP = Citations per paper, PY_start = Publication year starting,

analiz edilmiştir. 86,03 değeri ile Cochrane Database of Systematic Reviews dergisi makale başına en yüksek ortalama alıntı değerini sunmaktadır.

BMC Pregnancy And Childbirth dergisi 35 değeri ile en yüksek h indeksine sahip dergidir. BMC Pregnancy And Childbirth dergisinin yayın miktarı da 161 değeri ile oldukça iyidir. Listede yayın miktarı 33 ile son sırada yer alan American Journal of Obstetrics and Gynecology dergisi 24 h-indeks değeri ile oldukça iyi durumdadır.

Yayın yılına göre değerlendirme yapıldığında günümüze en yakın olarak 2016 yılında yayın hayatına başlamış olan International Journal of Environmental Research And Public Health dergisi 49 yayın miktarı, 312 atıf miktarı, 10 h indeks değeri ile alanda kısa sürede etkili hale gelmiştir.

Dergiler Ortak Atıf Ağı

HAOG literatürünün dergilerine ait ortak atıfları analiz etmek suretiyle Dergiler Ortak Atıf Ağı (Sources Co-

citation Network) incelenmiştir. Şekil 5’de sunulduğu gibi ilk 30 yazara ait ortak atıf ağı daireler ile gösterilmiş olan mavi, yeşil, kırmızı ve mor olmak üzere 4 düğüm kümesine bölünmüştür. Her daire bir dergiyi ifade etmektedir.

Mavi küme en büyük küme olup 14 dergiden oluşmuştur. Dairelerin büyüklüğüne bakıldığında mavi kümedeki Am J Obstet Gynecol, Obstet Gynecol, Lancet, Byog-int J Obstet Gy, yeşil kümedeki Midwifery ve BMC Pregnancy Childb tüm dergiler içerisinde en fazla ortak atıf alan makaleye sahip dergilerdir. Yeşil küme 12, kırmızı küme 3 ve mor küme 1 dergiden oluşmuştur.

Aralarındaki çizgilerin kalınlığı incelendiğinde Am J Obstet Gynecol – Obstet Gynecol, Obstet Gynecol – Byog-Int J Obstet Gy, Am J Obstet Gynecol - Byog-Int J Obstet Gy dergilerinde yayınlanan makaleler diğer makaleler tarafından en fazla ortak atıf almışlardır.

En Çok Atıf Yapılan Çalışmalar

HAOG çalışma alanında en fazla alıntı yapılan makaleleri ve bu makaleler arasındaki bağları tespit etmek amacıyla atıf analizi yapılmıştır. Atıf analizleri, inceleme alanının altındaki entelektüel yapıyı ve gelişim dinamiklerini araştırmak için genel olarak kullanılmaktadır. HAOG inceleme alanında en fazla atıfta bulunan 20 yayın yerel alıntı (LC) sayılarına göre azalan sırada Tablo 4’de sunulmuştur.

Yerel alıntı, WoS’den alınan veri setindeki 3422 yayın tarafından alıntı yapılan bir makalenin alıntı sayısını, küresel alıntı ise bir yayının WoS veri tabanında kaç kez alıntı yapıldığını göstermektedir. Brocklehurst P 2011 yayını 33, Mclachlan HL 2012 yayını 27, Waldenstrom U 2004 yayını 24 ve Anım-Somuah M 2011 yayını 19 yerel atıf almıştır. Brocklehurst P 2011 yayını 460, Waldenstrom U 2004 yayını 402, Anım-Somuah M 2011 yayını 371 ve Creedy DK 2000 yayını 354 genel atıf almıştır.

İnceleme zaman aralığındaki ilk yayınların atıf almak için daha fazla zamanı bulunmaktadır. Oysa zaman aralığının sonunda sürece dahil olan yayınlar yeterli atıf alabilmek için zamana sahip değildir. Sürecin son yıllarında yayınlanan yayınların yayınlanma sonrası geçen sürelerin azlığının olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak ve makalelerin yayınlandığı yıllarının etkisini göstermek için Yıllık Yerel Atıflar (LC/YYP) ve Yıllık Küresel Atıflar (GC/YYP) tanımları geliştirilmiştir. 4,500 LC/YYP değeri ve 59,750 GC/YYP değeri ile en yüksek değerleri sunan makale Vedam S 2019 makalesidir.

En çok atıf alan yazarlar için üretilen başka bir kavram ise Yerel Atıf Yüzdesidir. Yerel atıf yüzdesi en yüksek makale %46,67 değeri ile Paisley KS 2011 makalesidir. Yerel atıf yüzdesi, yerel atıf miktarının genel atıf miktarına oranlanmasından elde edilmektedir.

Günümüze en yakın olarak yayımlanan ve en yüksek istatistiksel veri toplayan Vedam S 2019 makalesinin son zamanlardaki en etkili makale olduğunu söylemek mümkün olacaktır.

HAOG çalışma konusundaki en etkili makalelerin Brocklehurst P 2011, Mclachlan HL 2012, Waldenstrom U 2004, Anım-Somuah M 2011, Vedam S 2019, Creedy DK 2000 ve Paisley KS 2011 olduğunu söyleyebiliriz.

Doküman Ortak Atıf Ağı

HAOG literatürünün yayınlarına ait ortak atıfları analiz etmek suretiyle Doküman Ortak Atıf Ağı (Paper Co-citation Network) incelenmiştir. Şekil 6’da sunulduğu gibi ilk 29 makaleye ait ortak atıf ağı kırmızı, turuncu, yeşil, mavi ve mor daireler ile gösterilmiş olan 5 düğüm kümesine bölünmüştür. Her daire bir makaleyi her renk bir kümeyi ifade etmektedir. Makaleyi temsil eden daireler arasında bağlantı çizgisinin bulunması aralarında ilişki olduğunu göstermektedir. Daireler arasında bulunan çizginin kalınlığı ilişkinin yoğunluğunu ifade etmektedir.

En çok ortak atıf almış makale 10 adet ile kırmızı kümede yer almıştır. Birlikte oluşum ağında en çok atıf almış makaleler kırmızı kümedeki World Health, Thaddeus S 1994, Braun V 2006, mavi kümedeki Cox JI 1987, yeşil kümedeki Miller S 2006 ve turuncu kümedeki Chen CP 2010 makaleleridir.

Turuncu kümede 7, yeşil kümede 6, mavi kümede 3 ve mor kümede 3 makale bulunmaktadır.

Aralarındaki çizgilerin kalınlığı incelendiğinde birlikte en çok ortak atıf alan makaleler Chen CP 2011 – Chen CP 2010, Chen CP 2011 – Chen Cp 2012, Miller S 2016 – Renfrew MJ 2014, World Health – Thaddeus S 1994’dür.

ANAHTAR KELİME ANALİZİ

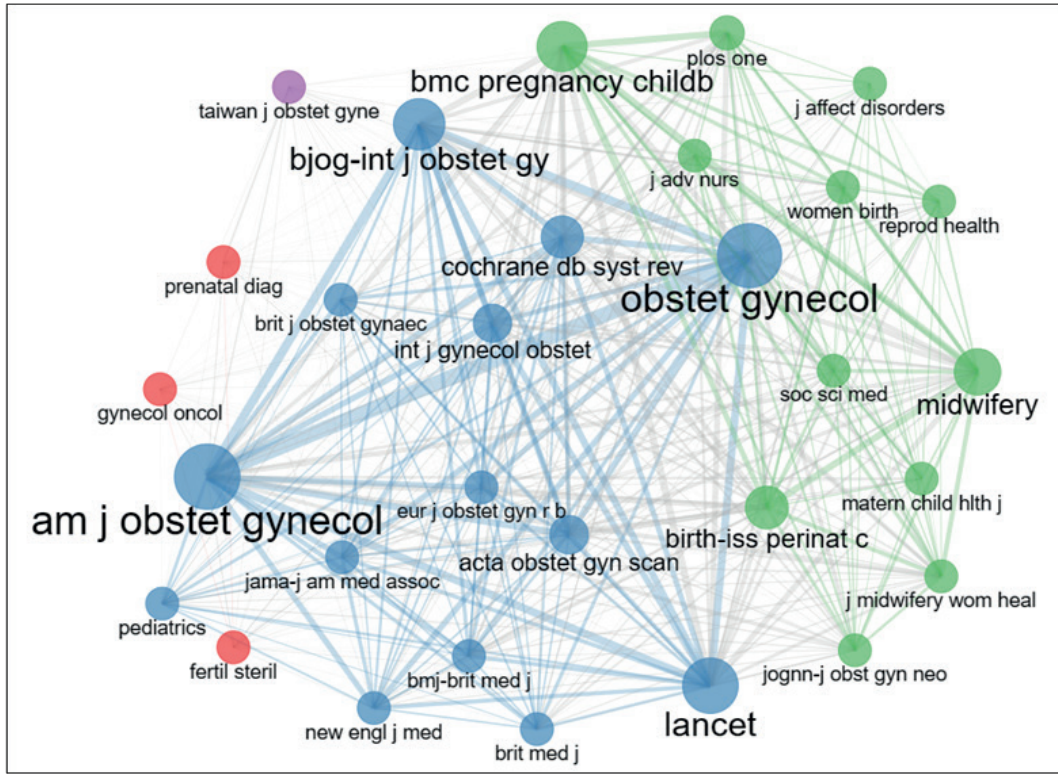
Kelime Bulutu

Anahtar kelimeler makaleyi tanımlayacak şekilde yazarlar tarafından belirlenmektedir. Söz konusu anahtar kelimelerin makaleyi temsil ettiği düşünüldüğünde bu kelimeler ile analiz yapmak ve çalışma alanının güncel konularını ve temalarını belirlemek dikkate değer kabul edilmektedir (23).

HAOG çalışma alanının anahtar kelime frekansı (tekrar miktarı) Bibliometrix kullanılarak elde edilmiştir. Kelime bulutu, inceleme alanındaki en yeni kavramların grafiksel olarak gösterilmesidir.

Kelime bulutu vasıtasıyla birbiri içine girmiş alanları tespit etmek ve bu alanların yıllar içerisindeki gündemde olan kelimelerini analiz etmek kolaylaşmaktadır (24).

Anahtar kelimeler ne kadar büyük görünüyorsa veri setinde o kadar sık kullanılmıştır. Şekil 7’de, makale

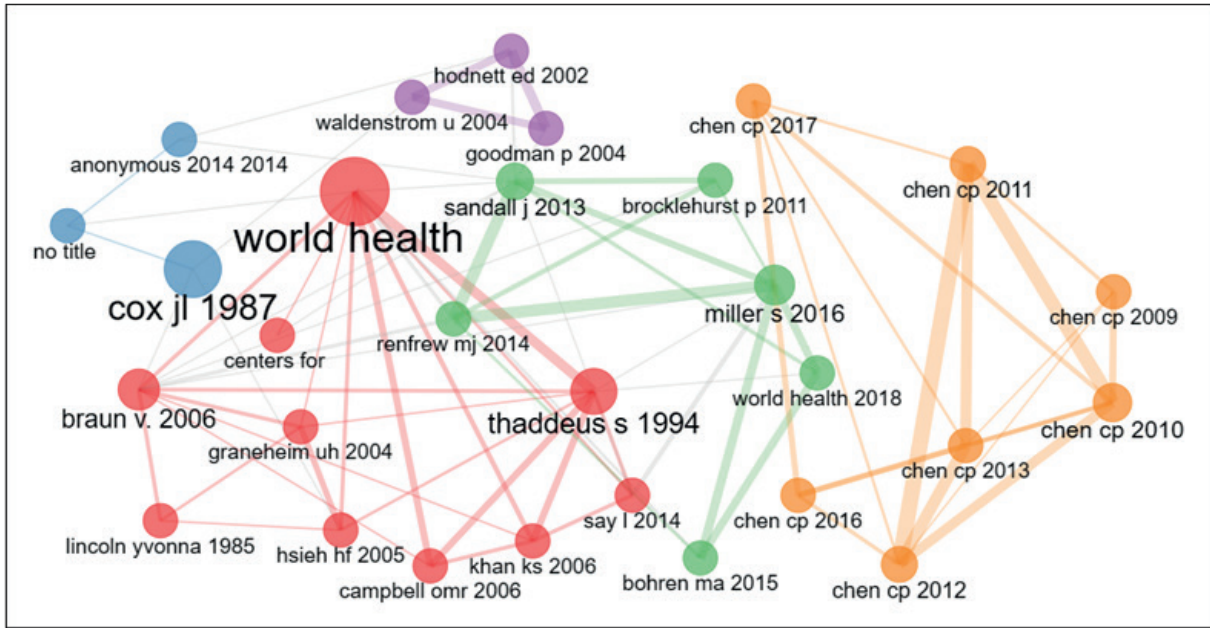

Şekil 5. Dergiler ortak atıf ağı

Tablo 4. En çok atıf yapılan çalışmalar

Document	YP	LC	LC/YYP	GC	GC/YYP	LC/GC Ratio %
BROCKLEHURST P, 2011, BMJ-BRIT MED J	2011	33	2,750	460	38,333	7,17
MCLACHLAN HL, 2012, BJOG-INT J OBSTET GY	2012	27	2,455	168	15,273	16,07
WALDENSTROM U, 2004, BIRTH-ISS PERINAT C	2004	24	1,263	402	21,158	5,97
ANIM-SOMUAH M, 2011, COCHRANE DB SYST REV	2011	19	1,583	371	30,917	5,12
BOHREN MA, 2017, COCHRANE DB SYST REV	2017	18	3,000	344	57,333	5,23
VEDAM S, 2019, REPROD HEALTH	2019	18	4,500	239	59,750	7,53
CREEDY DK, 2000, BIRTH-ISS PERINAT C	2000	17	0,739	354	15,391	4,80
MSELLE LT, 2011, BMC WOMENS HEALTH	2011	16	1,333	67	5,583	23,88
ROBERTS CL, 2000, BRIT MED J	2000	15	0,652	142	6,174	10,56
HODNETT ED, 2007, COCHRANE DB SYST REV	2007	15	0,938	273	17,063	5,49
TOOHILL J, 2014, BMC PREGNANCY CHILDB	2014	15	1,667	109	12,111	13,76
PAISLEY KS, 2011, MCN-AM J MATERN-CHIL	2011	14	1,167	30	2,500	46,67
DAHLEN HG, 2012, BMJ OPEN	2012	14	1,273	81	7,364	17,28
ANGELINI D, 2014, MCN-AM J MATERN-CHIL	2014	14	1,556	30	3,333	46,67
KEATING A, 2009, MIDWIFERY	2009	13	0,929	53	3,786	24,53
JANSSEN PA, 2009, CAN MED ASSOC J	2009	12	0,857	212	15,143	5,66
ROBERTSON B, 2009, SIMUL HEALTHC	2009	11	0,786	97	6,929	11,34
WALKER DM, 2012, INT J GYNECOL OBSTET	2012	11	1,000	30	2,727	36,67
RUHL C, 2015, JOGNN-J OBST GYN NEO-a	2015	11	1,375	34	4,250	32,35
JARDIM DMB, 2018, REV LAT-AM ENFERM	2018	11	2,200	44	8,800	25,00

Year of Publication (YP), YYP= Year 2023-Year of Publication, Global Citations (GC), Local Citations (LC),

Şekil 6. Doküman ortak atfı ağı

Şekil 7. Kelime bulutu

Terms	Frequency
pregnancy	378
midwifery	139
prenatal diagnosis	114
childbirth	99
obstetrics	98
obstetric nursing	96
nursing	82
obstetric	78
maternal mortality	62
depression	60
postpartum	59
women	58
risk factors	56
amniocentesis	55
labor	55
midwives	55
gynecology	54
breastfeeding	51
anxiety	47
maternal health	47

yazarları tarafından belirlenmiş olan en çok ortaya çıkan anahtar kelimelerin ilk 20'si tabloda ve ilk 50'si kelime bulutunda sunulmuştur. En fazla Pregnancy, Midwifery, Prenatal Diagnosis, Childbirth, Obstetrics ve Obstetric Nursing anahtar kelimeleri kullanılmıştır.

Popüler Konular

Şekil 8'deki grafik, yazarların belirlemiş olduğu anahtar kelimelerinin hangi yıllarda hangilerinin popüler hale geldiğini göstermektedir. Her yılda en az beş defa kullanılan ilk 2 anahtar kelime görsellenmiştir.

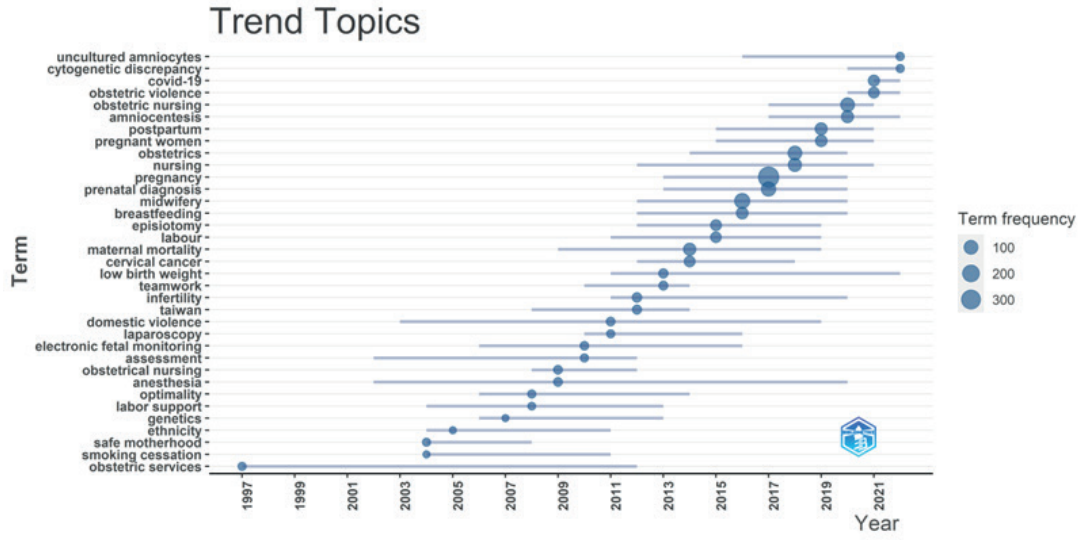
HAOG çalışma konusunda 1997-2007 yılları arasında Obstetric Services, Smoking Cessation, Safe Motherhood, Ethnicity, Genetic anahtar kelimeleri daha çok kullanılırken, günümüze gelindiğinde Uncultured Amniocytes, Cytogenetic Discrepancy, Covid-19,

Obstetric Violence, Obstetric Nursing anahtar kelimeleri daha trend olmuştur. Dairelerin büyüklüğüne bakıldığında Pregnancy anahtar kelimesi 2020 yılında, Obstetric Nursing anahtar kelimesi 2020 yılında ve Midwifery anahtar kelimesi 2016 yılında en fazla kullanılmıştır. Hangi yıllarda diğer hangi kelimelerin trend topik olduğu Şekil 8'de görülmektedir.

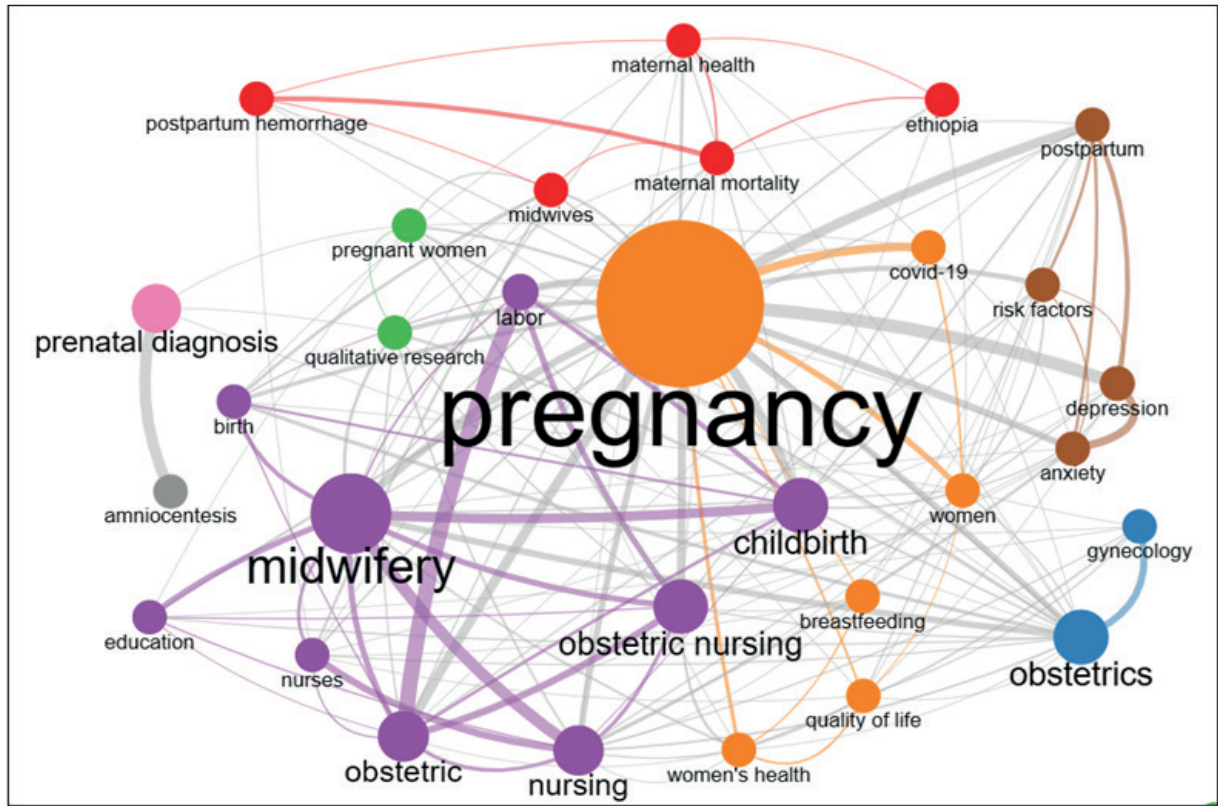
Anahtar Kelimeler Birlikte Oluşum Ağı

Şekil 9'da, HAOG konusundaki makaleleri temsil eden yazar tarafından oluşturulmuş anahtar kelimeler birlikte oluşum ağı sunulmuştur. İlk 30 anahtar kelimeye ait birlikte oluşum ağı incelenmiştir.

Anahtar kelimeler mor, turuncu, kırmızı, kahverengi, mavi, yeşil, pembe ve gri renk olmak üzere 8 küme halinde kümelenebilir. Mor küme 9, turuncu küme

Şekil 8. Popüler konular

Şekil 9. Anahtar kelimeler birlikte oluşum ağı

6, kırmızı küme 5, kahverengi küme 4, mavi küme 2, yeşil küme 2, pembe küme 1 ve gri küme 1 anahtar kelimedenden oluşmuştur. Turuncu kümede Pregnancy, mor kümede Midwifery, Childbirth, Obstetric Nursing, Nursing, Obstetric, mavi kümede Obstetric ve pembe kümede Prenatal Diagnosis kelimeleri baskın anahtar kelimeler olmuşlar ve kümeleri temsil etmişlerdir. Dairelerin büyüklüğüne bakıldığında bu durum netlik kazanmaktadır. Pembe kümedeki Prenatal Diagnosis ve Gri kümedeki Amniocentesis anahtar kelimeleri yeteri kadar kullanılmış olsa da diğer anahtar kelimeler ile birlikte oluşum ağı kümesi oluşturamamışlardır.

İki anahtar kelime arasındaki çizginin kalınlığı ne kadar fazla ise o iki anahtar kelime daha çok yayında birlikte kullanılmıştır. Aralarındaki çizgilerin kalınlığı incelendiğinde en güçlü bağların; Obsteric – Labor, Pregnanc – Depression, Pregnancy - Postpartum, Midwifery – Nursing, Midwifery – Childbirth, Prenatal Diagnosis – Amniocentesis, Obstetric – Gynecology, Pregnancy - Childbirth anahtar kelimeleri arasında olduğu görülmektedir.

KAVRAMSAL YAPI ANALİZİ

Tematik Harita

En az dört kez tekrarlanan ilk 50 yazar anahtar kelimesi kullanılarak Bibliometrix tarafından oluşturulan HAOG araştırmalarının her bir alt dönemini içeren Tematik Harita Şekil 10’da sunulmuştur. En çok tekrarlanan anahtar kelimeler tema kümeleri halinde gruplandırılmıştır. Her küme en çok tekrar sayılı ilk üç kelime ile temsil edilmiştir. Dairelerin boyutu daireyi temsil eden anahtar kelimenin kullanım sıklığı ile orantılıdır.

Tematik haritalama vasıtasıyla gerçekleştirilen analizlerde, araştırma temaları birden çok zaman periyodu içinde çözülen ağlar vasıtasıyla görsellenerek dinamiklerinin tespit edilmesi mümkün olmaktadır (25).

Stratejik diyagram, belirlenmiş olan bir inceleme konusundaki etkenlerin zaman içinde birbiri ile etkileşimlerini yansıtır. Bu diyagram bir inceleme alanının ağ yapısının statik açıklamasıdır (26).

Stratejik diyagram, temaları ifade eden dört dilime ayrılmıştır. Her bir dilim kendi içinde yorumlanmaktadır. Bu amaçla merkezilik ve yoğunluğu içeren iki parametre belirlenmiştir. Yoğunluk parametresi y eksenini, merkezilik parametresi ise x eksenini şeklinde tematik haritayı temsil etmektedir. Seçilen tema ne kadar merkezi ise o kadar önemli, ne kadar yoğun ise o kadar gelişimini tamamlamış demektir (27).

Geliştirilmiş ve çalışma alanı için gerekli olan yüksek yoğunluk ve yüksek merkezilik ifade eden Motor Themes,

1. çeyrek tema olup sağ üst kısımda konumlanmıştır. Oldukça gelişmiş ancak izole edilmiş yüksek yoğunluk ve daha düşük merkezilik ifade eden Niche Themes 2. çeyrek tema olup tematik haritanın sol üst kısmında yer almıştır. Yeni ortaya çıkan veya azalan düşük merkezilik ve düşük yoğunluk değerlerine sahip Emerging or Declining Themes, 3. çeyrek tema olup tematik haritanın sol alt kısımda konumlanmıştır. Üzerinde çok fazla araştırma yapılmış olup iyi gelişmiş iç bağlara sahip düşük yoğunluk ve yüksek merkezilik içeren Basic Themes, 4. çeyrek tema olup Tematik haritanın sağ alt kısmında yer almıştır (28).

Motor temalar birinci çeyrek temalar olup 1 kümeden oluşmuştur. Birinci küme Obsteric Nursing, Obstetric, Labor anahtar kelimelerinden oluşturmuştur. Araştırma alanının odak noktasını ve vurgusunu temsil eden motor temalar merkezi ve iyi gelişmiş temalardır. Bu temalar araştırmacılar tarafından sistemli ve uzun süre boyunca ele alınırlar.

Niş temalar ikinci çeyrek temalar olup 3 kümeden oluşmuştur. Birinci küme Maternal Mortality, Maternal Health, Postpartum Hemorrhage anahtar kelimelerinden, ikinci küme Ethiopia, Cervical Cancer, Obsteric Fistula anahtar kelimelerinden, üçüncü küme Amniocentesis, Mosaicism anahtar kelimelerinden oluşmuştur. Bu temalar çevresel ve gelişmiş temalar olup iyi gelişmiş iç bağları ve az gelişmiş dış bağları vardır ve bunun için yalnızca marjinal öneme sahiptirler.

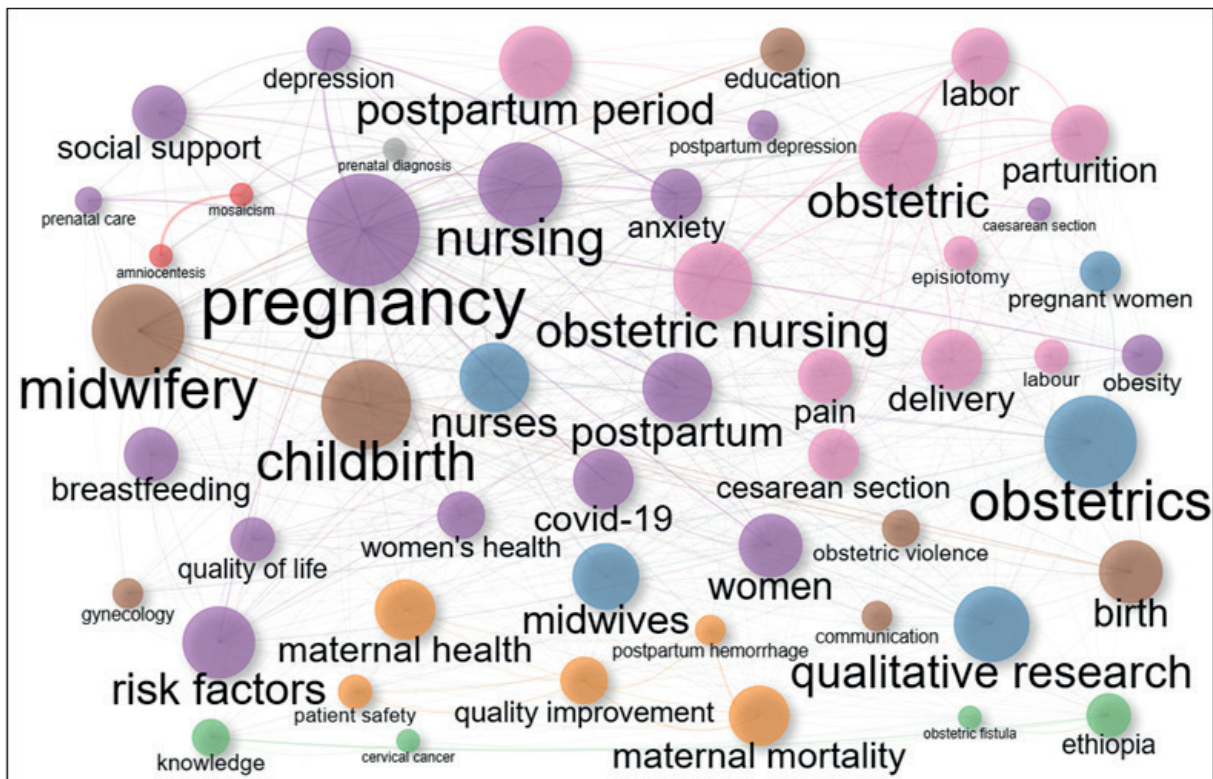
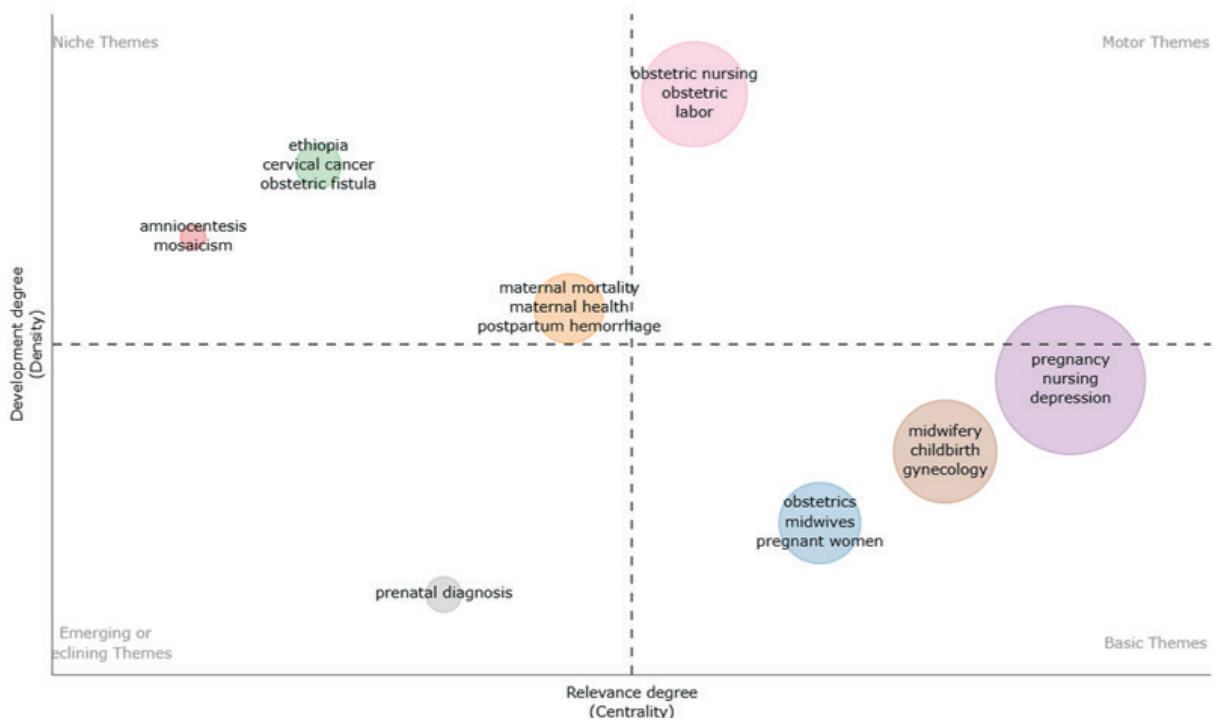
Yükselen veya düşen temalar üçüncü çeyrek temalar olup 1 kümeden oluşmaktadır. Birinci küme Prenatal Diagnosis anahtar kelimesinden oluşmuştur. Bu temalar çevresel ve gelişmemiştir, zayıf iç ve dış bağları vardır ve ortaya çıkan veya kaybolan konuları ifade etmektedir.

Temel esas temalar dördüncü çeyrek temalar olup 3 kümeden oluşmaktadır. Birinci küme Pregnancy, Nursing, Depression anahtar kelimelerinden, ikinci küme Midwifery, Childbirth, Gynecology anahtar kelimelerinden, üçüncü küme Obstetrics, Midwives, Pregnant Women anahtar kelimelerinden oluşmuştur. Bu temalar aktif araştırma konuları olabilirler ve olgunlaşmaktadırlar.

Tematik Ağ

Tematik haritada oluşan ve dört zaman diliminde yer alan anahtar kelime temalarının birbiri içerisindeki ilişkilerini gösteren tematik ağ yapısı Şekil 11’de sunulmuştur. Temalar, tematik haritada belirtilmiş olan renkler ile temsil edilmişlerdir.

Tematik haritada oluşan temaların aslında diğer temalar ile de güçlü bağları olduğu görülmektedir. Mor temayı temsil eden Pregnancy anahtar kelimesinin aslında

kahverengi temadaki Midwifery anahtar kelimesi ile pembe kümedeki Obstetric Nursing anahtar kelimesi ile, turuncu kümedeki Maternal Mortality anahtar kelimesi ile, mavi kümedeki Qualitative Research anahtar kelimesi ile ağ (Network) oluşturduğu görülmektedir. Pregnancy teması altında yer alan ve çalışma konumuz olan Nursing anahtar kelimesinin aslında Childbirth, Midwifery, Obstetrics, Social Support, Risk Factors, Birth, Maternal Mortality, Anxiety, Breastfeeding, Prenatal Care kelimeleri ile de ağ oluşturduğu görülmektedir. Bu şekilde gösterilmiş olan ağ yardımıyla bir temanın diğer hangi temalar ile ilişkilerinin olduğunu görmek mümkün olmaktadır.

Tematik Evrim Haritalaması

HAOG temalarının yıllara bağlı olarak değişimini ve gelişimini inceleyebilmek için dört dönemlik Tematik Harita'ya ilave olarak, Şekil 12'de görülenen dört dönemlik Tematik Evrim Haritalaması oluşturulmuştur.

Düğümün büyüklüğü anahtar kelime sayısının çokluğunu, düğümler arasındaki akış hatları ise tema kümelerinin zaman içerisindeki evrim yönünü göstermektedir. Alt dönemler boyunca gelişen bir tema, tematik bir alan olarak kabul edilebilmektedir (29).

Diyagram 4 döneme bölünmüştür. Birinci dönem 1980-2012 yıllarını, ikinci dönem 2013-2017 yıllarını, üçüncü dönem 2018-2020 yıllarını ve dördüncü dönem 2021-2022 yıllarını kapsamaktadır. Diyagram analiz edildiğinde, birinci periyotta 15, ikinci periyotta 12, üçüncü periyotta 25 ve dördüncü periyotta 21'er tema bulunmaktadır.

1980-2012 periyodunda Pregnancy, Midwifery, Obstetric Anesthesia, Nursing Care, Prenatal Diagnosis temaları, 2013-2017 periyodunda Maternal Mortality, Labor, Pregnancy, Prenatal Diagnosis, Pregnancy Complications temaları, 2018-2020 periyodunda Pregnancy, Maternal Mortality, Obstetric Nursing, Systematic Review, Cervical Cancer temaları, 2021-2022 periyodunda Women, Obstetric Nursing, Pregnancy, Amniocentesis, Cervical Cancer, Caesarean Section, Pelvic Organ Prolapse, Gestational Weight Gain temaları baskın temalar olmuşturlardır.

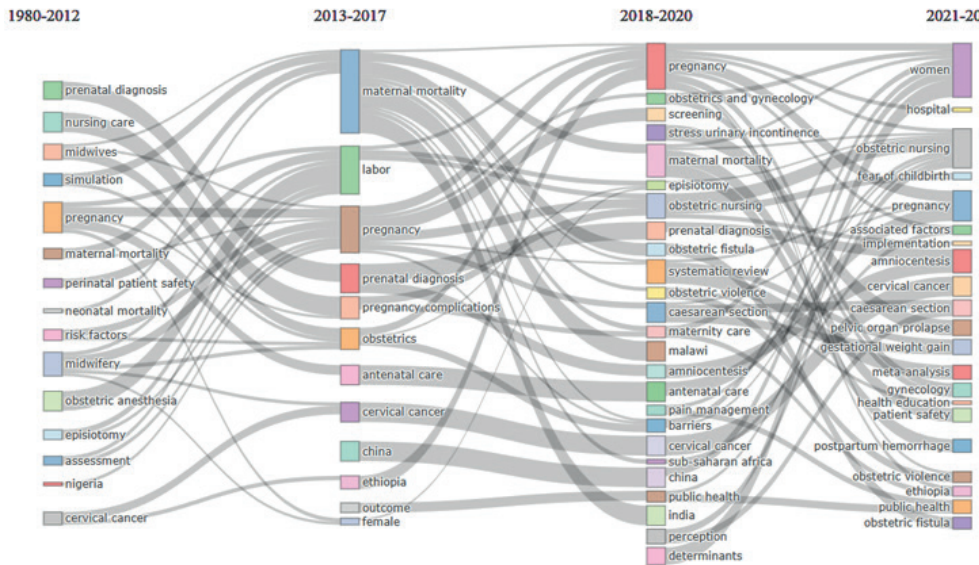
2013-2017 döneminde en çok kullanılan ve tema olarak oluşan anahtar kelime Maternal Mortality olup Midwives, Simulation, Maternal Mortality ve Neonatal Mortality alt temalarından beslenmiştir.

2018-2020 döneminde en çok kullanılan ve tema olarak oluşan anahtar kelime Pregnancy olup Maternal Mortality, Labor, Pregnancy, obstetrics ve Ethiopia alt temalarından beslenmiştir.

2021-2022 döneminde en çok kullanılan ve tema olarak oluşan anahtar kelime Women olup Pregnancy, Obstetrics and Gynecology, Maternity Care, Barriers, China ve Determinants alt temalarından beslenmiştir. Aynı dönemdeki Obsteric Nursing teması ise Pregnancy, Maternal Mortality, Episiotomy, Obstetric Nursing, Pain Management, Barriers, Public Health ve Perception alt temalarından beslenmiştir.

TARTIŞMA

Kadınların cinsel ve üreme sağlığı ile ilgilenen doğum ve kadın hastalıkları branşı, hassas bir alan olarak

Şekil 12. Tematik evrim haritalaması (1988–2022)

kabul edilmektedir. Çünkü hemşire ve hasta arasındaki yakın duygusal temas ve hastanın aşırı savunmasızlığı hassasiyet gerektirmektedir. Doğum ve kadın hastalıkları alanında çalışan hemşireler, kadının yaşam döngüsü boyunca en uygun kapsamlı bakımı sağlamaktan sorumludurlar. Tüm bu nedenlerden ötürü doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği alanında yapılan araştırmalar büyük önem taşımakta ve sahaya ışık tutmaktadır (30).

Hemşirelik alanındaki “Obstetric - Gynecology” (HAOG) başlıklı makalelerin bibliyometrik analizinin amaçlandığı bu çalışmada, WoS veri tabanında ilgili kriterlere uyan 3422 makalenin incelenmesi yapılmıştır. İlk makalenin 1988 yılında yayınlandığı, 2010 yılına kadar yatay bir seyir izlediği ama bu tarihten sonra artış göstermeye başladığı ve 2022 yılı yayınlarının zirve yaptığı (n=352) görülmüştür. Akademik veri tabanı ve dergi sayısındaki artışın yanı sıra doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği bilim dalının hemşirelik alanı içerisinde ayrı bir bölüm olarak ihtisasının yaygınlaştırılmasının araştırmacı ve araştırma sayısının yükselmesinde etkili olduğu değerlendirilmektedir. Örneğin Hacettepe Üniversitesi’nde hemşirelik alanında yüksek lisans programları 1968 yılında, doktora programı 1972 yılında başlamış olmasına rağmen 1998 yılında Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı olarak ayrı bir bölüm haline getirilmiştir (31).

HAOG çalışmalarında yazarların ülkelerinden yola çıkılarak yapılan tasnifte ABD’nin 816’sı tek ülkeli, 102’si diğer ülke yazarlarıyla ortak yazılmış toplamda 918 makale sayısı ile ilk sırada olduğu bulunmuştur. ABD’yi Çin ve Avustralya takip etmektedir. Türkiye ise 141 makale ile altıncı sıradadır. Türkiye’yi 115 makale ile Kanada izlemekte olup, ülkemizin kısmen iyi bir konumda olduğu söylenebilir.

HAOG çalışmalarında toplamda 12089 yazarın yer aldığı bulunmuştur. En etkili yazara yönelik yapılan incelemede 1356 toplam atıf, 216 makale sayısı, 17 H-indeks ve 25 G-indeks ile Chih-Ping Chen olduğu görülmüştür. Prof. Dr. Chen, Tayvan National Yang-Ming Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde Obstetrik ve Jinekoloji Bölümü ile aynı üniversitenin Hemşirelik Fakültesi Klinik ve Toplum Sağlığı Hemşirelik Bölümü’nde akademisyen olarak görev yapmaktadır. Ayrıca Tayvan/Taipei MacKay Memorial Hospital’de Obstetrik ve Jinekoloji Kliniği’nde klinisyen olarak da hizmet vermektedir. Tayvan Perinatoloji Topluluğu’nun başkanlığını, Tayvan Obstetrik ve Jinekoloji Topluluğu’nun başkan vekilliğini ve Taiwanese Journal of Obstetrics and Gynecology dergisinin editörlüğünü yürütmektedir. İkinci sırada yer alan Prof. Dr. Peng-Hui Wang, Tayvan National Yang-Ming Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde ve Taipei Veterans General Hospital’de Obstetrik ve Jinekoloji Bölümleri’nin bölüm başkanı olarak görev yapmaktadır.

Taiwanese Journal of Obstetrics and Gynecology, Minimally Invasive Surgery, Journal of Chinese Medical Association ve European Journal of Gynaecologic Oncology dergilerinde editörlük/editör yardımcılığı görevlerini yürütmektedir. Üçüncü sırada yer alan Prof. Dr. Wen-Hsun Chang, Tayvan National Yang-Ming Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi’nde ve Taipei Veterans General Hospital’de Obstetrik ve Jinekoloji Bölümü’nde görev yapmaktadır. Görüldüğü üzere önde gelen ilk üç yazar Tayvan’lıdır ve Tayvan National Yang-Ming Üniversitesi’nde birlikte görev yapmaktadırlar. Bu araştırmacılar, klinik ve akademik görevlerin yanı sıra mesleki birliklerin çalışmalarında da aktif olarak yer alan saygın bilim insanlarıdır. İlk 20 yazar içerisinde Türkiye’den bir araştırmacının yer almaması dikkat çeken bir diğer konudur.

HAOG çalışmalarında en etkili dergiler incelendiğinde “Taiwanese Journal of Obstetrics & Gynecology” dergisinin 355 makale ve 2572 atıf ile liderliği taşıdığı görülmektedir. Bu dergi Taiwan Association of Obstetrics and Gynecology’nin resmi yayını olup Scopus, Embase, Science Citation Index Expanded (SCIE), PubMed/Medline, SIIC Data Bases, Directory of Open Access Journals (DOAJ) indekslerinde taranmaktadır. “JOGNN-Journal of Obstetrics Gynecologic and Neonatal Nursing” dergisi 165 makale ve 3597 atıf ile ikinci sıradadır. JOGNN dergisi, Association of Women’s Health, Obstetric and Neonatal Nurses’in resmi yayını olup, PubMed/Medline, Social Sciences Citation Index, Leisure, Science Citation Index Expanded (SCIE), Scopus, Social Sciences Citation Index (SSCI) gibi birçok indekste taranmaktadır. Üçüncü sırada ise 161 makale ve 3269 atıf ile “BMC Pregnancy and Childbirth” dergisi yer almaktadır. BMC yayın grubuna ait olan bu dergi, ProQuest-ExLibris Summon, PubMedCentral, Reaxys, SCImago, SCOPUS, Science Citation Index Expanded (SCIE), Semantic Scholar, TD Net Discovery Servis gibi birçok indekste taranmaktadır. Bilim dünyasında kabul gören indekslerde taranmalarının ve mesleki organizasyonlar tarafından desteklenmelerinin bu dergilerin araştırmacılar tarafından tercih edilmelerinde etkisinin olabileceği düşünülmektedir.

Yayınlar aldığı atıflar yönüyle değerlendirildiğinde en fazla atıfa (LC:33, GC:460) sahip çalışmanın Birmingham Üniversitesi’nden Prof. Dr. Peter Brocklehurst’in 2011 yılında BMJ Brit Med J’de yayınladığı “Perinatal and maternal outcomes by planned place of birth for healthy women with low risk pregnancies: the Birthplace in England national prospective cohort study” başlıklı çalışma olduğu görülmüştür. Bu araştırmada; “Komplikasyon riski düşük olan gebeler için, evde veya ebelik ünitesinde planlanan doğumlar, obstetrik ünitesine kıyasla olumsuz perinatal sonuçların insidansı

açısından farklılık gösteriyor mu?” sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma sonucunda ise obstetrik ünitelerde planlanan doğumlarla karşılaştırıldığında, planlı evde doğum multipar kadınlar için olmasa da nullipar kadınlar için olumsuz perinatal sonuçlarda bir artışla ilişkili bulunmuştur. Ebelik birimlerinde planlanan doğumların ise perinatal sonuçlarda bir fark göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (32).

Avustralya La Trobe Üniversitesi Hemşirelik ve Ebelik Fakültesi’nden Prof. Dr. Helen L McLachlan ve arkadaşları tarafından 2011 yılında BJOG dergisinde yayınlanan “Effects of continuity of care by a primary midwife (caseload midwifery) on caesarean section rates in women of low obstetric risk: the COSMOS randomised controlled trial” başlıklı çalışma (LC:27, GC:168) ikinci sırada gelmektedir. Bu çalışmada obstetrik komplikasyon riski düşük olan kadınlar için vaka yükü ebelik bakımının (kadınların hamilelik, doğum ve doğum sonrası erken dönem boyunca bir birincil ebe -bir veya iki yedek ebe ile- tarafından bakıldığı), standart bakım alan kadınlara kıyasla sezaryen ile doğum yapan kadınların oranını azaltıp azaltmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucu sezaryen oranının nispeten yüksek olduğu ortamlarda, hamileliğin erken döneminde düşük obstetrik riske sahip kadınlar için vaka yükü ebeliğinin sezaryen oranını azaltma konusunda umut vaat ettiği sonucuna ulaşılmıştır (33).

İsveç Karolinska Enstitüsü Hemşirelik Fakültesi’nden Prof. Dr. Ulla Waldenström ve arkadaşları tarafından 2004 yılında Birth Iss Perinat C dergisinde yayınlanan “A negative birth experience: prevalence and risk factors in a national sample” başlıklı çalışma aldığı atıflar yönüyle (LC:24, GC:402) önde gelen üçüncü çalışmadır. Bu çalışmada araştırmacılar bir kadının doğum ve doğum deneyiminden duyduğu memnuniyetsizliğin, duygusal sağlığını ve başka bir bebek sahibi olma isteğini etkileyebileceğini dolayısıyla ulusal bir örneklemede (İsveç) olumsuz doğum deneyiminin yaygınlığını ve risk faktörlerini araştırmayı amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda kadınların %7’sinin olumsuz bir doğum deneyimi yaşadığı bulunmuştur. Pek çok risk faktörünün, beklenmedik tıbbi problemler ve katılımcıların istenmeyen gebelik, eş desteğinin olmaması, doğum öncesinde/esnasında dinlenilmeme gibi sosyal geçmişi ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (34).

Kanada British Columbia Üniversitesi Ebelik Bölümü’nden Prof. Dr. Saraswathi Vedam ve arkadaşları tarafından 2019 yılında Reprod Health dergisinde yayınlanan “The giving voice to mothers study: inequity and mistreatment during pregnancy and childbirth in the United States” başlıklı çalışmanın son yıllarda yayınlanmasına rağmen aldığı atıflar yönüyle (LC:18, GC:239) yakın dönemde

en dikkat çeken araştırma olduğu söylenebilir. Bu çalışmada ABD’de doğum sırasında kadınların maruz kaldığı kötü muamelenin belirlenmesi amaçlanmış ve çalışmadaki 2138 kadından %17,3’ünün özerklik kaybı; kendisine bağırılması, azarlanması veya tehdit edilmesi; görmezden gelinme, reddedilme veya yardım taleplerine yanıt alamama gibi bir veya daha fazla türde kötü muamele yaşadığı belirlenmiştir (35).

Kelime bulutu ve tematik haritalar incelendiğinde HAOG alanında anahtar kelime olarak en çok pregnancy, midwifery ve prenatal diagnosis kelimelerinin kullanıldığı bulunmuştur. 1990’lı yılların sonunda Obstetric Services, Smoking Cessation, Safe Motherhood, Ethnicity, Genetic anahtar kelimeleri daha çok kullanılırken, günümüzde Uncultured Amniocytes, Cytogenetic Discrepancy, Covid-19, Obstetric Violence, Obstetric Nursing anahtar kelimelerinin daha trend olduğu bulunmuştur. Yapılan araştırmalar ve Covid-19 pandemisi gibi yaşanan olaylar ışığında araştırma konularının da zaman içerisinde değişim gösterdiği görülmektedir.

Sonuç olarak, WoS veri tabanında hemşirelik alanındaki “Obstetrics - Gynecology” başlıklı makaleler bibliyometrik olarak incelenmiş ve bu alandaki araştırmacılara fayda sağlayacağına inanılan bilgiler ortaya çıkarılmıştır. Hemşirelik alanında bu kelimelerle yapılan ilk bibliyometrik araştırma olması çalışmayı özgün kılmaktadır. Araştırmanın sadece WoS veri tabanında yapılmış olması sınırlılığını oluşturmakta olup, Pub Med, Scopus gibi diğer veri tabanlarında da benzer çalışmaların yapılması ve gelecek yıllarda verilerin güncellenerek çalışmanın tekrarlanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Yang Q, Yang D, Li P, Liang S, Zhang Z. A bibliometric and visual analysis of global community resilience research. *Int J Environ Res Public Health*. 2021;18(20):10857.
2. Brandt JS, Hadaya O, Schuster M, Rosen T, Sauer MV, Ananth CV. A bibliometric analysis of top-cited journal articles in obstetrics and gynecology. *JAMA Netw Open*. 2019;2(12):e1918007.
3. Song Y, Chen X, Hao T, Liu Z, Lan Z. Exploring two decades of research on classroom dialogue by using bibliometric analysis. *Comput Education*. 2019; 137:12–31.
4. Sun HL, Bai W, Li XH, Huang H, Cui XL, Cheung T, et al. Schizophrenia and inflammation research: a bibliometric analysis. *Front Immunol*. 2022;13:907851.
5. Yuksel Y. Analysis of “Intracytoplasmic sperm injection” titled studies with science mapping method. *J Soc Anal Health*. 2022;2(3):312-325.
6. Can D. Cardiopulmonary resuscitation: A bibliometric analysis. *J Soc Anal Health*. 2022;2(3): 339–351.
7. Can D. Bibliometric analysis of emergency medicine. *Era’s Journal of Medical Research*. 2022;9(2):174-187.
8. Can D. Web of Science veri tabanındaki “platelet-rich plasma” başlıklı makalelerin bibliyometrik analizi. *Journal of Innovative Healthcare Practices*. 2022; 3(2): 51-70.
9. Powell TH, Kouropalatis Y, Morgan RE, Karhu P. Mapping knowledge and innovation research themes: Using bibliometrics for classification, evolution, proliferation and determinism. *Int J Entrep Innov Manag*. 2016;20:174–199.

10. Garousi V, Mantyla MV. Citations, research topics and active countries in software engineering: A bibliometrics study. *Comput Sci Rev.* 2016;19:56–77.
11. Kurutkan MN, Orhan F. Kalite Prensiplerinin Görsel Haritalama Tekniğine Göre Bibliyometrik Analizi. Ankara: SAGE Publications Ltd., 2018.
12. Liu Z, Yin Y, Liu W, Dunford M. Visualizing the intellectual structure and evolution of innovation systems research: A bibliometric analysis. *Scientometrics.* 2015;103:135–158.
13. Krauskopf E. A bibliometric analysis of the Journal of Infection and Public Health: 2008–2016. *J Infect Public Health.* 2018;11:224–229.
14. Sharifi A. Urban resilience assessment: mapping knowledge structure and trends. *Sustainability.* 2020;12:5918.
15. Brandt JS, Downing AC, Howard DL, Kofinas JD, Chasen ST. Citation classics in obstetrics and gynecology: the 100 most frequently cited journal articles in the last 50 years. *Am J Obstet Gynecol.* 2010;203(4):355.e1–355.e7.
16. Yadava SM, Patrick HS, Ananth CV, Rosen T, Brandt JS. Top-cited articles in the journal: a bibliometric analysis. *Am J Obstet Gynecol.* 2019;220(1):12–25.
17. Yang H, Pan B. Citation classics in Fertility and Sterility. 1975–2004. *Fertil Steril.* 2006;86(4):795–797, 797.e1–797.e6.
18. Leydesdorff L. World shares of publications of the USA, EU-27 and China compared and predicted using the new Web of Science interface versus SCOPUS. *Profesional de la información.* 2012;21(1): 1–21.
19. Aria M, Cuccurullo C. Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *J Informetr.* 2017;11:959–975.
20. Hirsch JE. An index to quantify an individual's scientific research output. *PNAS.* 2005;102(46): 16569–16572.
21. Kamdem JP, Duarte AE, Lima KRR, Rocha JBT, Hassan W, Barros LM, et al. Research trends in food chemistry: A bibliometric review of its 40 years anniversary (1976–2016). *Food Chem.* 2019;294:448–457.
22. Egghe L. Theory and practice of the g-index. *Scientometrics.* 2006;69(1):131–152.
23. Zheng X, Le Y, Chan APC, Hu Y, Li Y. Review of the application of social network analysis (SNA) in construction project management research. *Int J Proj Manag.* 2016;34:1214–1225.
24. Orimoloye IR, Olofade OO. Potential implications of gold-mining activities on some environmental components: a global assessment (1990 to 2018). *J King Saud Univ.* 2020;32(4):2432–2438.
25. Schöggli J-P, Stumpf L, Baumgartner RJ. The narrative of sustainability and circular economy-A longitudinal review of two decades of research. *Resour Conserv Recycl.* 2020;163:105073.
26. Shaikovich IM. System of document connections based on references. *Scientific and Technical Information Serial of VINITI.* 1973;6(2): 3–8.
27. Nasir A, Shaukat K, Hameed IA, Luo S, Alam TM, Iqbal F. A bibliometric analysis of corona pandemic in social sciences: A review of influential aspects and conceptual structure. *IEEE Access.* 2020;8:133377–133402.
28. Cobo MJ, López-Herrera AG, Herrera-Viedma E, Herrera F. Science mapping software tools: Review, analysis, and cooperative study among tools. *J Am Soc Inf Sci Technol.* 2011;62(7):1382–1402.
29. Shi J, Duan K, Wu G, Zhang R, Feng X. Comprehensive metrological and content analysis of the public-private partnerships (PPPs) research field: a new bibliometric journey. *Scientometrics.* 2020;124(3): 2145–2184.
30. De la Fuente-Solana EI, Suleiman-Martos N, Pradas-Hernández L, Gomez-Urquiza JL, Cañadas-De la Fuente GA, Albendín-García L. Prevalence, related factors, and levels of burnout syndrome among nurses working in gynecology and obstetrics services: a systematic review and meta-analysis. *Int J Environ Res Public Health.* 2019;16(14):2585.
31. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi. https://hemsirelik.hacettepe.edu.tr/tr/menu/dogum_ve_kadin_hastaliklari_hemsire-75. Erişim tarihi:18.03.2023
32. Brocklehurst P. Perinatal and maternal outcomes by planned place of birth for healthy women with low risk pregnancies: the Birthplace in England national prospective cohort study. *BMJ-Brit Med J.* 2011;343:d7400.
33. McLachlan HL, Forster DA, Davey MA, Farrell T, Gold L, Biro MA, et al. Effects of continuity of care by a primary midwife (caseload midwifery) on caesarean section rates in women of low obstetric risk: the COSMOS randomised controlled trial. *BJOG.* 2012;119(12):1483–1492.
34. Waldenström U, Hildingsson I, Rubertsson C, Rådestad I. A negative birth experience: prevalence and risk factors in a national sample. *Birth.* 2004;31(1):17–27.
35. Vedam S, Stoll K, Taiwo TK, Rubashkin N, Cheyney M, Strauss N, et al. The giving voice to mothers study: inequity and mistreatment during pregnancy and childbirth in the United States. *Reprod Health.* 2019;16(1):77.